

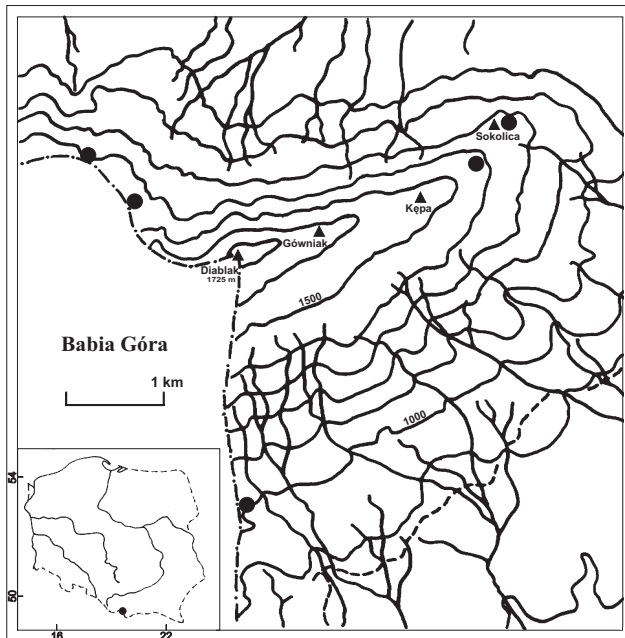
Nowe stanowiska *Fellhanera subtilis* (Pilocarpaceae, Lichenes) na południu Polski

W czasie badań terenowych nad porostami piętra kosodrzewiny na Babiej Górze (w latach 1999–2000), odnaleziono nowe stanowiska *Fellhanera subtilis* (Vězda) Dieder. & Sérus. Jest to niezauważany dotychczas, ale stosunkowo częsty gatunek porostu, rosnący zwykle na gałązkach *Vaccinium myrtillus*.

Z obszaru Polski *Fellhanera subtilis* podana została z północy – Słowiński Park Narodowy, Bory Tucholskie (MIĄDLIKOWSKA 1997) oraz z Gorców (MIĄDLIKOWSKA 1997; CZARNOTA 2000). Niewielka do tej pory liczba publikowanych stanowisk tego taksonu w naszym kraju wynika z faktu, że jest to porost o mikroskopijnych rozmiarach, często niedostrzegany w terenie. Poza tym, krzewinki borówki dopiero od niedawna są sprawdzane jako siedlisko dla porostów.

Nowo odnalezione stanowiska *Fellhanera subtilis* zlokalizowane są na północnych i na południowych stokach Babiej Góry, w obrębie piętra regla górnego oraz w piętrze kosodrzewiny (Ryc. 1).

Na badanym terenie gatunek ten znajdowano na rozrośniętych krzewinkach *Vaccinium myrtillus*, zarówno u nasady gałązek, tuż nad ściółką, jak i w górnych partiach starszych odgałęzień.

Ryc. 1. Stanowiska *Fellhanera subtilis* (Vězda) Dieder. & Sérus na Babiej Górze.

Fig. 1. Localities of *Fellhanera subtilis* (Vězda) Dieder. & Sérus in the Babia Góra massif.

Wykaz stanowisk: Polska, Beskidy Zachodnie, Pasma Babiej Góry: południowe stoki Babiej Góry, granica polsko-słowacka, koło słupka granicznego 76/4, na *Vaccinium myrtillus*, 1030 m, **DG 2638**, Węgrzyn 5 (KRA-L); Babia Góra, Przełęcz Brona, na *V. myrtillus* 1400 m, **DG 1697**, Węgrzyn 173 (KRA-L); Babia Góra, Izdebczyska, na *V. myrtillus*, 1450 m, **DG 2607**, Węgrzyn 167 (KRA-L); Babia Góra, szlak czerwony, pomiędzy Sokolicą a Kępą, na *V. myrtillus*, 1400 m, **DG 1790**, Węgrzyn 204 (KRA-L); Babia Góra, Sokolica, na *V. myrtillus*, 1367 m, **DG 1790**, Węgrzyn 222 (KRA-L).

Podziękowania. Bardzo serdecznie dziękuję Pani Doktor Lucynie Śliwie za uwagi przy opracowywaniu manuskryptu.

Summary. New records of *Fellhanera subtilis* (Pilocarpaceae, Lichenes) in southern Poland. During research of lichens in the Babia Góra massif a new localities of *Fellhanera subtilis* (Vězda) Dieder. & Sérus occurring on *Vaccinium myrtillus* branches were found. In Poland the species was till now recorded from northern part of the country (Słowiński National Park, Tuchola Forest) and from the Gorce Mts (Western Carpathians).

LITERATURA

CZARNOTA P. 2000. Porosty Gorczańskiego Parku Narodowego Część I. Wykaz i rozmieszczenie gatunków. – Parki Nar. i Rez. Przynr. **19**.1: 3–73

MIADLIKOWSKA J. 1997. Lichens on *Vaccinium myrtillus* in Poland. – Graphis Scripta **8**: 1–3.

MICHAŁ WĘGRZYN, *Instytut Botaniki, Zakład Badań i Dokumentacji Polarnej, Uniwersytet Jagielloński, Kopernika 27, PL-31-501 Kraków; e-mail: wegrzyn@ib.uj.edu.pl*

Przyjęto do druku: 17.12.2001 r.

Nowe stanowisko rzadkiego wątrobowca *Haplomitrium hookerii* (Hepaticae, Calobryales) w Polsce

Haplomitrium hookeri (Sm.) Nees jest bardzo charakterystycznym wątrobowcem o jasnozielonej barwie, ortotropowym wroście, osiągającym wysokość około 1 cm. Rośnie zwykle pojedynczo lub małymi grupami pomiędzy innymi mchami i wątrobowcami, dlatego też odnalezienie tego gatunku jest – jak pisze EVANS (1917) – bardzo trudne i przynosi każdemu odkrywcy wielką satysfakcję.

W maju 2000 r. na terenie Bieszczadzkiego Parku Narodowego (Karpaty Wschodnie), w dolinie potoku Wołosatego w drodze na Kiczere Manzina [**GG7010**] – odnaleziono zostało nowe stanowisko *Haplomitrium hookeri* (*Haplomitriaceae*, *Calobryales*) (Ryc. 1). Stanowisko to znajduje się na wysokości 740 m n. p. m. Zebrany przez autorkę materiał zawiera około 20 łodyżek, wśród których zaobserwowano rośliny męskie z młodymi plemniami.

Poniżej przedstawiono zdjęcie fitosocjologiczne wykonane na piaszczysto-gliniastej skarpie, w miejscu, gdzie odnaleziono nowe stanowisko: